

Oron hos det riskvilliga kapitalet

Vi har på sensommaren hört det flera gånger: "Shanghaibörsen backar", "Nedåt i Stockholm" och "Årslägsta för Nasdaq". På marginalen var formuleringarna olika, men det underliggande budskapet var hela tiden detsamma. Indexet på den kinesiska börsen hade tappat i värde och med blixstens hastighet reagerade det riskvilliga kapitalet på handelsgolven världen över.

Är det något att oroas över? Riskvilligt kapital – av namnet framgår ju att det är tillgångar som någon är beredd att riskera. Även om de än så länge knappast levt upp till epitetet "riskvilligt" ... När detta skrivs i början av september ligger både de svenska, kinesiska och amerikanska börserna på plus sedan årsskiftet. Så varför denna oro?

Min bild är att inte ens chefsekonomerna hos de stora bankerna är speciellt oroliga över att det riskvilliga kapitalet skulle åderlätas. Nej, det som framskyntar som ett hot och som tycks trigga en nervositet hos dem är möjligheten att den kinesiska ekonomin är på väg att bromsa in. Under de senaste åren har Kina varit världsekonomin draglok och BNP har växt med ungefär 7 procent om året, och det som finansanalytikerna återkommer till och som tycks oro dem på allvar är att den stora österländska ekonomin visserligen fortsätter att expandera, men att det skulle ske i ett något lugnare tempo.

De uttrycker en oro över att de tunga investeringarna inom kinesisk industri och infrastruktur skulle öka i en långsammare takt än hittills och i synnerhet verkar de bekymra sig över hur bolag verksamma inom energi- och råvarusektorerna kan komma att drabbas.

Denna världsbild vill jag ifrågasätta. Man behöver inte sitta inne med detaljkunskap om historiska kurvor över BNP, resursförbrukning och miljöpåverkan för att ställa sig frågan: Är det sannolikt att världens näst största ekonomi kan fortsätta växa i en takt som ger fördubblingar vart tionde år? Vore det inte istället positivt om hastigheten med vilken man framställer energi och utvinner ändliga resurser mattades av?

I det korta perspektivet finns självfallet problem både för välståndet på den kinesiska landsbygden, för Volvos export och för våra pensioner.

Problem som inte ska ringaktas, men höjer man blicken finns det goda skäl att se en ekonomisk avmattning som både positiv och naturlig. Tillväxt är alltid en övergående fas, så om Kinas tillväxt faller till fem, tre eller noll procent är det inget anmärkningsvärt, utan något som kommer att inträffa. Gilla läget. Välståndet, exporten och pensionerna måste hanteras också i en krympande ekonomi.

Stellan Tengroth